

Raadsvoorstel gemeente IJsselstein

Agendapunt 10

Agendapunt:	Raadsvoorstel Toekomstvisie Recreatie en Toerisme 2025-2035
Zaaknummer:	214583
Programma:	Wonen en Ruimte
Commissie:	Ruimte
Portefeuillehouder:	Edwin Tas
Onderdeel van:	Recreatie en Toerisme
Informatie bij:	Guus Doorn

Onderwerp

Toekomstvisie Recreatie en Toerisme 2025-2035

Samenvatting

Deze Visie Recreatie en Toerisme (bijlage 1) geeft richting aan het verder versterken van recreatie en toerisme in IJsselstein richting 2035. Daarbij bouwen we voort op de kracht van IJsselstein. Deze kenmerkt zich door de combinatie van een historische en bruisende binnenstad en een groen buitengebied, liggend tussen de uitgestrekte polders van de Lopikerwaard en de sterk verstedelijkte regio Utrecht. De visie mondt uit in een uitvoeringsagenda waarin we de focus op de vier aandachtsgebieden van de visie richten: toeristisch profiel ontwikkelen, promotie,- marketing,- en informatievoorziening herzien, ontwikkeling routestructuren en ontwikkeling aanbodontwikkeling.

We lopen tegen financiële grenzen aan bij het behoud, de versterking en verdere ontwikkeling van recreatie en toerisme in IJsselstein. Dat dwingt de gemeente en stakeholders om in de uitvoering heldere keuzes te maken in (ruimtelijke) investeringen en beleid. We zoeken daarom samenhang en bouwen voort op de door de raad vastgestelde Economische Visie en het Toekomstbeeld Binnenstad, beleid dat is vastgesteld door de gemeenteraad van IJsselstein.

Voorstel

We stellen voor:

- De Toekomstvisie recreatie en toerisme 2025 – 2035 vast te stellen
- In 2025 incidenteel een bedrag van €40.000 en voor 2026 incidenteel een bedrag van €75.000 ter beschikking te stellen en dit te dekken uit de algemene reserve.
- Begrotingswijziging 25011 vast te stellen

Aanleiding voor dit voorstel

IJsselstein is een aantrekkelijke gemeente om vrije tijd in door te brengen. Dit geldt voor zowel inwoners als voor bezoekers van buiten de gemeente. De ruimtelijke vraag naar recreatie en toerisme neemt de komende jaren alleen maar toe. Zeker in een regio als Utrecht waar de komende jaren veel woningen bijgebouwd worden. We willen de ruimtelijke vraag naar recreatie en toerisme kunnen sturen, recreatiemogelijkheden behouden en vergroten en het toerisme stimuleren. Dat draagt bij aan de leefbaarheid van IJsselstein en genereert inkomsten en werkgelegenheid. Dit houdt de kern vitaal en versterkt de economie en toekomstbestendigheid van onze voorzieningen, die nu nog veelal afhankelijk zijn van eigen inwoners en daarmee onder druk staan. We willen de twee parels van de gemeente, de historische binnenstad en het buitengebied, daarbij met

elkaar verbinden. Daarom is er behoefte aan een visie op- en beleid voor recreatie en toerisme.

Relevante eerdere besluiten/besluitgeschiedenis

Economische Visie (2024)
Toekomstbeeld binnenstad (2023)
Omgevingsvisie IJsselstein (2023)
Integraal Ruimtelijk Perspectief (2021)
Woonvisie (2019)
Visie landelijk gebied (2019)
Collegebesluit over advies Taskforce Stadsmarketing en evaluatie stadsmarketing (2017)
Omgevingsvisie

Wettelijk kader of beleidskader

Omgevingswet

Alternatieven

Het alternatief is om de visie niet vast te stellen. Maar dat is onwenselijk. De visie biedt namelijk een perspectief op hoe we recreatie en toerisme in IJsselstein vorm willen geven. Daarmee kunnen we de doelen op dat gebied halen. Ook in samenhang met ander beleid, zoals de Economische Visie en het Toekomstbeeld Binnenstad. Zonder de visie ontbreekt dat integrale perspectief op recreatie en toerisme.

Argumenten

De visie draagt bij aan het behalen van doelen

Met recreatie en toerisme willen we onder meer de aantrekkelijkheid van de (binnen)stad en het buitengebied vergroten, de voorzieningen in stand houden, de economie versterken en voldoende groen/buitenruimte voor inwoners en andere recreanten realiseren. De integraliteit van de Toekomstvisie recreatie en toerisme zorgt ervoor dat maatregelen in samenhang met andere beleidsterreinen en in samenwerking met ondernemers en andere stakeholders genomen kunnen worden. Dit met als doel om gemeentelijke doelen te kunnen behalen, zoals die onder meer vastgelegd zijn in de Economische Visie en Toekomstbeeld Binnenstad.

De visie helpt keuzes maken

Trends en ontwikkelingen in recreatie en toerisme dwingen ons om in gezamenlijkheid keuzes te maken. De Toekomstvisie Recreatie en Toerisme maakt deze keuzes en geeft handvatten voor het behouden en versterken van recreatie en toerisme in IJsselstein. Ook worden keuzes gemaakt we in de uitvoeringsagenda.

De visie helpt bij het ontwikkelen van een toeristisch profiel

Om een aantrekkelijke bestemming te zijn voor recreanten en toeristen moet IJsselstein een duidelijk toeristisch profiel hebben. Dat toeristisch profiel legt de basis voor het bepalen van doelgroepen, die belangrijk zijn voor IJsselstein.

Het is belangrijk dat IJsselstein zich met verhaallijnen onderscheid van andere steden en zichzelf presenteert als een aantrekkelijke plek om tijd door te brengen. Hierbij is het belangrijk om ook de samenwerking met de regio aan te gaan, om zo de bezoeker zo lang mogelijk in de Lopikerwaard te houden. Daardoor is IJsselstein in staat om zelf in te springen en te reageren op actuele trends en ruimtelijke ontwikkelingen binnen recreatie en toerisme, zoals de komst van de nabijgelegen Utrechtse wijk Rijnenburg.

De ontwikkeling van verhaallijnen en daarmee het toeristische profiel leggen daarbij het fundament voor de stadsmarketing van IJsselstein. Dat is een marketingstrategie waarbij

een stad of gemeente zichzelf promoot als een aantrekkelijke plek om te wonen, werken, studeren of recreëren. In de lijn van dat profiel worden dan verschillende activiteiten georganiseerd, zoals evenementen en toeristische routes. Het doel is om de aantrekkingskracht van de stad te vergroten en om meer bewoners, toeristen, bedrijven en investeerders aan te trekken. Het einddoel is om de economische groei te stimuleren.

De visie geeft richting aan (optimalisering) van promotie,- marketing,- en informatievoorziening

Het toeristisch profiel en de verhaallijnen zijn de basis voor stadsmarketing, maar zeggen niets over de wijze van organisatie, samenwerking en uitvoering.

De evaluatie van de toeristische marketing- en informatiefunctie heeft het college het afgelopen jaar laten uitvoeren, in lijn met een in 2017 genomen collegebesluit. In het adviesrapport 'Optimalisering toeristische marketing- en informatiefunctie IJsselstein' (bijlage 2) wordt aangeraden de marketing vanuit één centrale organisatie te coördineren en te kiezen voor gebiedsmarketing met passende verhaallijnen en doelgroepen. Daarbij dienen de winkelierspromotie en de stadsmarketing gescheiden te worden. Deze weeffout kan hersteld worden door de winkelierspromotie te laten uitvoeren door de Stichting Stadsmarketing en de stadsmarketing te laten uitvoeren door een nieuw op te richten professionele marketingorganisatie. Deze dient dan het totale werkveld van de bezoekerseconomie. Samenwerking tussen beide organisaties is uiteraard van groot belang, maar de splitsing in taken en financiën zorgt voor duidelijkheid en borging van de verschillende doelen van beide organisaties

Daarnaast is samenwerking in de gemeente (in de stad en met het buitengebied) en in de regio essentieel. IJsselstein heeft zelf onvoldoende schaalgrootte als zelfstandige bestemming. De organisatie rondom de marketingvoorziening in IJsselstein kan hier nu niet optimaal op inspelen. De visie moet de verdere ontwikkeling van de marketingvoorziening sturing en richting geven. Deze geeft daarmee uitvoering aan de (uitvoeringsagenda bij de) Economische Visie, om de marketing- en informatievoorziening op orde te brengen, en het eerder genoemde adviesrapport.

De visie biedt handvatten voor de ontwikkeling van aanbod en routestructuren

Om aantrekkelijk te zijn voor recreanten en toeristen is het belangrijk dat er een goed aanbod is aan faciliteiten voor de gewenste doelgroepen. Denk daarbij aan de juiste wandel- en fietsinfrastructuur, een goede verbinding met het water, een aantrekkelijk aanbod aan dag- en verblijfsrecreatie (in (binnen)stad en buitengebied), (groeps)arrangementen en evenementen. De visie kan daarbij de juiste richting geven om tot dit aanbod en de juiste routestructuren te komen.

De visie draagt bij aan grotere regionale opgaves

IJsselstein zoekt daar waar nodig de samenwerking op op het gebied van recreatie en toerisme. Dat kan ruimtelijke, strategische en financiële voordelen met zich meebrengen. Zo werkt de gemeente al lange tijd samen met andere overheden binnen Visit Utrecht Regio, Platform Utrechtse Waarden en het Routebureau. Binnen grote ruimtelijke opgaves is het belang van recreatie en toerisme de afgelopen jaren steeds groter geworden, denk daarbij aan de opgaves in het Integraal ruimtelijk programma (IRP) en Ontwikkelperspectief NOVEX Groene Hart. Daarom zijn samenwerkingen rondom Groen Groeit Mee (het pact en de samenwerking binnen het Hollandsche IJsselvoorbeeldgebied), U10 en NOVEX Groene Hart noodzakelijk. De visie geeft IJsselstein richting aan die samenwerkingen en opgaves, daar waar het gaat over recreatie en toerisme.

Kanttelingen en / of risico's

Om tot uitvoering van de visie te kunnen komen zijn regie, draagvlak en samenwerking essentieel. Het is daarom van belang dat de gemeente in nauw contact blijft met relevante stakeholders, ondernemers en andere organisaties die actief zijn in de recreatie- en toerismesector. Naast een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben de gemeente en de stakeholders daarbij allemaal hun eigen verantwoordelijkheden.

Uitvoering

Nadat uw raad de Toekomstvisie Recreatie en Toerisme heeft vastgesteld, zal het college een uitvoeringsagenda vaststellen. Met de uitvoeringsagenda zetten we de visie om in acties. We zullen ieder jaar een kort projectplan opstellen om de nadere uitwerking verder te verfijnen. De gemeente wil dit nadrukkelijk doen met ondernemers, organisaties en andere lokale stakeholders, zoals deze partijen ook betrokken zijn bij het opstellen van de visie. Omdat de Toekomstvisie Recreatie en Toerisme acties bevat die samenhangen met de Economische Visie en Toekomstbeeld Binnenstad, bundelen we daar waar mogelijk en noodzakelijk de krachten.

Kosten

De *structurele* kosten voor de uitvoering van de toekomstvisie recreatie en toerisme zijn gedekt. Het gaat daarbij om onder meer de algemene kosten voor stadsmarketing, de kosten voor de marketing- en informatievoorziening in IJsselstein en regionale samenwerking.

Maar om de basis op orde te brengen, is het noodzakelijk dat we *incidenteel* geld beschikbaar stellen. Het is namelijk belangrijk dat we de komende anderhalf jaar versterkt inzetten op een duidelijk toeristisch profiel en de optimalisering van de marketing- en informatievoorziening. Om deze te kunnen ontwikkelen is het aanstellen van een kwartiermaker noodzakelijk. Hiervoor is in 2025 (€ 40.000) en 2026 (€ 20.000) incidenteel procesgeld noodzakelijk. Om daarnaast ook de verhaallijnen beleefbaar te maken en de fysieke en digitale marketing te optimaliseren is voor 2026 eenmalig plangeld noodzakelijk (€ 55.000). Wij stellen voor om de incidentele kosten in 2025 (€ 40.000) en 2026 (€ 75.000) eenmalig te onttrekken uit de algemene reserve (zie bijlage 3).

Planning

Nadat de raad de visie heeft vastgesteld en budget beschikbaar heeft gesteld, kan het college een uitvoeringsagenda vaststellen. De uitvoering van de agenda loopt tot circa 2030. De fasering is afhankelijk van het budget, de personele uren en de gestelde prioriteiten. De eerste anderhalf jaar zal vooral gefocust moeten worden op het op orde brengen van de basis, zodat er een goed fundament ligt om op voort te bouwen.

Voor een deel van de acties geldt een lange doorlooptijd. Dat geldt onder andere voor lobby met betrekking tot andere overheden en grotere fysieke opgaven waar forse investeringen mee zijn gemoeid, zoals vernieuwing van routes en nieuwe infrastructuur. Wanneer dit noodzakelijk is, zullen we uw raad hierover informeren en waar nodig separate voorstellen voorleggen.

Duurzaamheid

Voldoende recreatieve voorzieningen dragen bij aan een gezonde en duurzame leefomgeving voor de inwoners van IJsselstein. Zeker ook in een regio waar de komende jaren veel nieuwe woningen gerealiseerd worden, is het belangrijk dat er aandacht voor- en focus is op behoud en realisatie van groen en recreatieve voorzieningen.

Participatie

De Toekomstvisie Recreatie en Toerisme is opgesteld in intensieve samenwerking met ondernemers en organisaties in de stad en regio onder leiding van een deskundig, extern bureau en ondersteund door een ambtelijke werkgroep. Er vonden verdiepende gesprekken plaats met een aantal IJsselsteinse ondernemers, organisaties en stakeholders (onder andere op het gebied van recreatie, toerisme, economie, mobiliteit, cultuur en erfgoed). Tijdens twee bijeenkomsten zijn ondernemers, netwerkpartners en andere belanghebbenden betrokken geweest bij het proces. Denk daarbij aan UitInIJsselstein, Museum IJsselstein en Marnemoende. Ook is er een inwonersonderzoek gedaan naar de waardering van en wensen op het gebied van recreatieve voorzieningen en toerisme. Onder ondernemers op het gebied van horeca en verblijfsaccommodaties is een uitgebreid doelgroepenonderzoek uitgevoerd. Hoewel de gemeente regie houdt, kunnen ook andere partijen de uitvoering van een deel van het uitvoeringsprogramma op zich nemen. Dat wordt jaarlijks beoordeeld in projectplannen.

Uw raad is meegenomen in het proces via een raadsinformatiebrief in oktober 2024 over het proces rondom het visietraject en een toelichting daarop in de commissie Ruimte in november 2024. Ook kreeg u een uitnodiging om als toehoorder aanwezig te zijn bij de bijeenkomsten met stakeholders in januari en maart 2025.

Communicatie

Op de gemeentelijke website is een projectpagina ingericht waar we het proces actueel houden en informatie delen. Na vaststelling van de Toekomstvisie Recreatie en Toerisme zal daar algemene publiciteit aan gegeven worden.

Evaluatie

De nog vast te stellen uitvoeringsagenda wordt een dynamisch werkdocument. Het is goed denkbaar dat partijen op basis van actualiteiten en/of externe ontwikkelingen besluiten om de acties van de uitvoeringsagenda bij te stellen. Het is daarom van belang de voortgang van de uitvoering van de uitvoeringsagenda straks goed te monitoren. Bij de uitvoering werkt de gemeente nauw samen met stakeholders, dus die zullen ook bij de evaluatie en monitoring worden betrokken. Uitkomsten uit de monitoring geven richting aan de uitvoering van het programma. De inzet is om dat na maximaal twee á drie jaar tussentijds te doen. Op basis daarvan kan tot bijsturing van het programma en afzonderlijke acties worden gesloten. Vanzelfsprekend wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

Bijlagen

1. Visie Recreatie en Toerisme
2. Rapport Optimalisering toeristische marketing- en informatiefunctie IJsselstein
3. Begrotingswijziging 25011
4. Bouwstenenrapport Visie Recreatie en Toerisme

De raad van de gemeente IJsselstein;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 mei 2025, zaaknummer 214583

BESLUIT:

- a. De visie recreatie en toerisme 2025 – 2035 vast te stellen
- b. In 2025 incidenteel een bedrag van €40.000 en voor 2026 incidenteel een bedrag van €75.000 ter beschikking te stellen en dit te dekken uit de algemene reserve.
- c. Begrotingswijziging 25011 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente IJsselstein, gehouden op 9 juli 2025.

de griffier,

Arnout J.O. van Kooij MMC

de voorzitter,

Agnes Jongerius